

[Bjørn Elmquist]

serne for vores NATO-medlemskab og vore NATO-løfter og -forpligtelser være, om vi går ind i nogle af de forslag, som SF her har fremsat? Derfor må det være rigtigt, synes jeg ud fra mit synspunkt, ikke at støtte SF-ideerne her, men at se nærmere på dem i det politiske udvalg, som nu skal i gang.

Gert Petersen (SF):

Jeg vil gerne lige i forlængelse af hr. Bjørn Elmquists indlæg sige, at vores dagsorden bygger på, hvad der allerede er vedtaget her i folketinget. Det er ikke noget nyt, vi fører ind i billedet.

Jeg har egentlig kun nogle bemærkninger til udenrigsministeren og en enkelt bemærkning til hr. Lasse Budtz, og det drejer sig om selve resolutionen, spørgsmålet om afstemningen i FN, altså denne ikke-førstebrugsresolution. Jeg giver udenrigsministeren ret i, at det ikke er dansk politik at stemme for det, man kalder deklaratoriske forslag. Jeg er oven i købet selv af den opfattelse, at deklaratoriske forslag ikke er det bedste, vi har her i verden, og der kan være megen grund til at afholde sig fra at stemme eller i nogle tilfælde også stemme imod dem.

Jeg vil yderligere sige, at der da er en række Østforslag, som jeg mener vi skal afvise. Det er da ikke sådan, at fordi noget foreslåsovre fra Øst, mener jeg, at man skal stemme for det. Men når vi kommer netop til forslaget om ikke-førstebrugen, mener jeg ikke, at det bare har denne deklaratoriske karakter. Jeg mener tværtimod, som jeg sagde tidligere, at det ligger meget, meget tæt op ad den efterhånden berømte eller berygtede dagsorden af 3. maj. Måske kan regeringen begrunde med baggrund i dagsordenen, at man ikke kunne stemme for, men må undlade at stemme.

Det første punkt i FN-resolutionen går ud på en opfordring til atommagterne om at fremsætte erklæringer om ensidigt at give afkald på førstebrug, og hvis alle fem har fremsat sådanne erklæringer, er verden blevet et bedre sted at leve i. Det er ikke det, der står i dagsordenen af 3. maj, og det er også tvivlsomt, hvor megen effekt det faktisk vil have.

Men det andet punkt i resolutionen derovre i FN var en opfordring eller et pålæg til FNs nedrustningskommission – sådan en

findes der, den holder permanent møde i Genève – om at overveje at drøfte udformningen af et internationalt juridisk bindende instrument – det er vistnok det, vi andre kalder en international traktat – som forpligter atommagterne til ikke-førstebrug. Der stod ikke engang, at de blev forpligtet til det og skulle gøre det, men »at overveje«. Altså en opfordring til nedrustningskommissionen i Genève om at undersøge og overveje, om man vil lave sådan en traktat – eller et traktatudkast må der jo logisk være tale om. Det er operativt, og det er i overensstemmelse med dagsordenen af 3. maj 1984. Den pågældende tekst havde følgende ordlyd: det pålægges regeringen

»at arbejde for en international aftale, herunder mellem NATO og Warszawapagten, om nej til førstegangsbrug af kernevåben af enhver art«.

Må jeg så indskyde her til hr. Lasse Budtz, at i dagsordenen af 3. maj, som jeg lige har citeret, peges der ikke specifikt på forhandlinger mellem NATO og Warszawapagten, men der står, at regeringen skal arbejde for en international aftale, og denne aftale skal bl.a. også omfatte NATO og Warszawapagten. Men der er ikke her noget som helst i vejen for, at regeringen ikke også skulle arbejde for det i De Forenede Nationer og i nedrustningskommissionen i Genève – det er den, der er tale om her helt konkret – ja, det er oven i købet sådan, at i 1. november-dagsordenen pålægges regeringen at arbejde for sådanne ting i alle internationale fora. Så det er under alle omstændigheder helt ulogisk og i strid med dagsordenen af 3. maj, at den danske regering stemmer imod resolutionsforslaget derovre i FN, og jeg synes, den burde fordømmes for det. Jeg synes, den burde drages til ansvar for det. Det vil socialdemokratiet åbenbart ikke være med til, men så mener jeg, at vi i det mindste sådan fremadskuende, med henblik på fremtiden, kunne vedtage den dagsorden, der er foreslået af SF og VS, og som opfordrer regeringen til at arbejde for aftale om ikke-førstebrug i NATO, forelægge forslag i NATO og naturligvis i FN og følge de generelle retningstilkendegivelser, som folketinget er kommet med.

Jeg ved ikke, hvad socialdemokratiet nu vil med sin dagsorden. Vil man for 6. gang have bekræftet 3. maj-dagsordenen? Er det det, det drejer sig om? Regeringen tror ikke